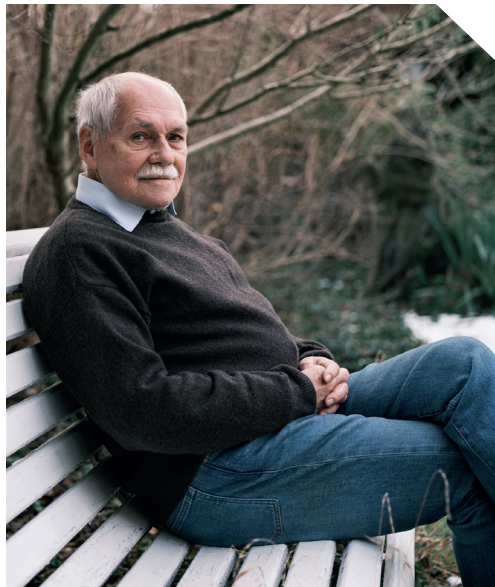

Bedřich Moldan. Foto Milan Jaroš, Respekt

Velká gratulace k 30. výročí národního parku Šumava! Opravdu je k čemu blahopřát: park a jeho příroda nám všem dnes dělají velkou radost. Zvlášť mě to těší i proto, že naše rodina už vlastně patří mezi šumavské starousedlíky, každé prázdniny i jindy jsme na chalupě pod Boubínem (není to sice v parku, „jen“ v chráněné krajinné oblasti) už skoro 60 let.

Ani se mi nechce věřit, že už je to tak dávno, kdy jsme na ministerstvu park připravovali. Vzpomínám na dlouhé debaty o tom, jak by měl park vypadat, jak by měl být veliký, jak zajistit jeho vedení, financování, jak využít toho, že ještě nedávno byla příroda „chráněna“ ostnatými dráty a nikdo tam nesměl, takže mnohé přírodní procesy se mohly nerušeně rozvíjet. A samozřejmě na diskuse – často

nelehké – se starosty šumavských obcí, kteří se dlouhou dobu obávali, že park bude pro ně znamenat jen zákazy a omezení a žádný skutečný přínos. Nakonec se všechno nějak srovnalo, park byl ustaven v podobě, která se od současné neliší, a jak dnes víme, měl před sebou složitou budoucnost plnou zvratů a přímo kotrmelců. Stačí si připomenout, jak rozdílně pojímali svou úlohu všichni minulí ředitelé, někdy zcela diametrálně odlišně, a výsledný vývoj pak rozhodně nebyl přímočarý, ostatně podobně jako v celé České republice.

V poslední době však můžeme být spokojeni. Podoba parku je nově zákonně ukotvena, vychází z toho, že zásadním účelem a cílem je účinná ochrana vzácné a stále vzácnější přírody. Spory zejména o podobu, velikost i management přírodních a ostatních zón se podařilo vyřešit a dosáhnout kompromisu, který nepřináší nevídané osekání původních požadavků jednotlivých stran, ale nové řešení, jež mohou všichni dobře přijmout. Mně osobně se velmi líbí stanovení časového horizontu 15 let před jakoukoliv revizí současného stavu, což je doba dost dlouhá na to, aby se mohlo důkladně zhodnotit, jak všechno funguje, a připravit případné změny.

Dík za to, že se park dožil současné příznivé a stabilizované podoby patří především jeho vedení a celému managementu, ale i podpoře Ministerstva životního prostředí a jeho vedení v čele se současným ministrem Brabcem a celé řadě dalších institucí národních, krajových a především obcím a jejich vedení. Klíčová je ovšem podpora široké veřejnosti, která stále lépe chápe význam krásné a neporušené

přírody i přírodních procesů. Ty se dají na Šumavě pozorovat „v přímém přenosu“, když třeba vidíme, jak se úspěšně obnovuje vysokohorská smrčina na místech porostů zasažených před pár lety kůrovcem nebo orkámem. Lesní ekosystém však nebyl zničen, na jeho základě se vytváří nové bohaté bylinné a postupně i stromové patro. To je prostě úžasný pohled!

Pro vedení parku by ovšem současné úspěšné výročí rozhodně nemělo vést k tomu, že „usne na vavřínech“. Je toho jistě hodně, co se dá zlepšit, a nechci radit, protože oni sami vědí nejlépe, na co se zaměřit. Přesto bych rád upozornil na tři věci. Především je to vstřícný poměr k návštěvníkům, k veřejnosti, kterou ochrana přírody a park jistě správně chápou jako přátele a spojence, i když potřeba stanovení pevných pravidel, jež mohou někteří mylně považovat za omezení jejich osobní svobody, je zřejmá. Druhou věcí je všemožné rozvíjení spolupráce s Bavorským národním parkem a poučení, jež se dají z jejich zkušeností čerpat. S tím souvisí moje třetí doporučení, když právě vidím bavorský příklad. Stálo by za to vybudovat někde na okraji parku komfortní, dostatečně veliké a vybavené návštěvnické centrum. Mnoho lidí by to jistě uvítalo, a možná by nakonec celou svou návštěvu Šumavy směřovali právě jen tam.

Čtenářům tohoto čísla našeho časopisu přeji, aby si užili zajímavých textů. Ale hlavně přeji všechno dobré do dalších let, jistě více než dalších třiceti, Národnímu parku Šumava!

Bedřich Moldan, březen 2021

První číslo vyšlo v roce 1946
Ochrana přírody 3/2021 Ročník 76
Vychází 6× ročně
Cena ve stánkovém prodeji 49 Kč
Roční předplatné 234 Kč
 Časopis státní ochrany přírody
 The Nature Conservation Journal

© AOPK ČR, 2021. Všechna práva vyhrazena.
 Žádná část tohoto časopisu nesmí být reprodukována či šířena bez písemného souhlasu vydavatele.
 ISSN 1210-258X
 Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává
 AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha
 a SJ ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Průhonice
 s podporou Správy Krkonošského národního parku, Správy NP Šumava, Správy NP Podyjí, Správy NP České Švýcarsko

Šéfredaktor RNDr. Zdeněk Patzelt
Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek
 ● Mgr. Jiří Bašta ● prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc. ● Ing. Karel Drbal ● Ing. Michael Hošek ● prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc.
 ● Mgr. et. Mgr. Karel Chobot, Ph.D.
 ● JUDr. Eva Mazancová ● doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D. ● JUDr. Svatomír Mičoch ● Ing. Jan Moravec ● RNDr. František Pelc (předseda)
 ● Ing. Pavel Pešout ● RNDr. Jan Plesník, CSc.
 ● RNDr. František Pojer ● Ing. Martin Starý
 ● Ing. Jakub Šafránek ● Ing. Martin Škorpík
 ● Mgr. Karolína Šulová

Adresa redakce
 Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
 tel. 951 421 247, 283 069 111
 ochrana.prirody@nature.cz
 www.casopis.ochranaprirody.cz
 www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR
 jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
 Ve Žlíbku 1800/77, hala A3, 193 00 Praha 9;
 tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
 send@send.cz, www.send.cz

Objednávky do zahraničí
 vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
 tel. 951 421 247
Tisk Tiskárna Unipress, s. r. o.
Grafická úprava a sazba Ing. Jan Mastný
Korektury PhDr. Radmila Pavelková

Toto číslo vychází 24. 6. 2021

Kompletní čísla časopisu a podrobný seznam literatury najdete na
www.casopis.ochranaprirody.cz.

